

Down en dementie

in beeld

een lespakket
met korte films en lesbrieven

Het lespakket Down en dementie gaat over dementie bij iemand met het downsyndroom. Het pakket telt tien casussen met elk een korte film en een lesbrief. Iedere film toont een of twee symptomen die kenmerkend zijn voor dementie.

Het pakket is bestemd voor zorgverleners, naasten en opleiders die daar aandacht aan willen besteden. Je kan het hele pakket gratis gebruiken.

De naam van het pakket Down en dementie is niet toevallig. De kans dat iemand met het downsyndroom alzheimer-dementie krijgt is bijna 80%.

Introductie voor het gebruik

Het pakket

De basis voor het pakket Down en dementie is de schat aan documentair beeldmateriaal uit het leven van Anne, een vrouw met het downsyndroom. Van jongs af aan is Anne gefilmd, eerst door haar vader en later door haar broer, filmmaker Leendert Pot. Hij filmt Anne ook in haar laatste levensfase: met dementie.

Elke casus (film en lesbrief) heeft een thema en gaat over een verandering die een gevolg is van de dementie. Die veranderingen kan je typeren als:

- verminderend denkvermogen
- veranderend gedrag
- verminderende vaardigheden.

De casus Ik ben Anne laat in het kort haar levensverhaal zien en geeft context aan de andere casussen.

Alle beelden zijn uit het leven gegrepen.

De films

Je kunt ze vanaf de website bekijken of downloaden.

Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0. © 2025 Stichting Geelprodukt.

De lesbrieven

De lesbrieven zijn ontwikkeld met de volgende algemene doelen:

- Lastige situaties rondom symptomen (thema's) van alzheimer-dementie herkennen en beter leren begrijpen.
- Nadenken over de 'botsingen' en 'misverstanden' die ermee samenhangen.
- Reflecteren op eigen ervaringen rondom verschillende thema's.
- Handvaten krijgen om op verschillende manieren te gaan handelen, passend bij de persoon en de situatie.
- Omgaan met dilemma's die je tegenkomt.

Onderdelen van elk lesbrieven zijn:

- Korte beschrijving van de casus
- Thema van de casus
- Algemene vragen
- Verdiepingsvragen
- Stellingen

Je kunt de lesbrieven naar behoefte aanpassen voor een bepaalde groep of een deelthema. Verbreding naar bewoners met andere verstandelijke beperkingen is natuurlijk ook mogelijk. Met bewoners bedoelen we zowel mensen die in een zorgvoorziening wonen als geliefden voor wie familie en mantelzorgers in een thuissituatie zorgen. Het is belangrijk om er rekening mee te houden dat het persoonsafhankelijk is hoe de dementie zich ontwikkelt en wanneer.

Bronnen

Meer informatie en achtergrond over de kennis en theorie rond het downsyndroom en alzheimer-dementie, en over de combinatie dementie en een andere verstandelijke beperking, vind je hier:

- Kennispleingehandicaptensector www.kennispleingehandicaptensector.nl
- Stichting Downsyndroom www.downsyndroom.nl
- Vb-dementie www.vb-dementie.nl
- Levenspaddementie www.levenspaddementie.nl

Deze bronnen bieden ook tips en onderbouwing van aanpassingen in de zorg. Een andere goede bron is het boek **Wegwijzer verstandelijke beperking en dementie**, met 100 praktijkvragen en antwoorden. Een papieren exemplaar is verkrijgbaar via reguliere boekhandels (ook als gratis e-boek verkrijgbaar).

Meer informatie

Op de website staan ook de twee documentaires die filmmaker Leendert Pot eerder maakte over zijn zusje Anne. **Anne anders** (1989), over haar bijzondere opvoeding en leven als jonge vrouw.

Anne en Jean Paul, onze wereld (2017) over haar leven als vrouw met optimale zelfstandigheid en autonomie.

De documentaire over haar laatste levensfase, met dementie, is nog in de maak.

Voor meer informatie kun je mailen naar info@downendementie.nl